

Η βιομηχανία αλουμινίου στην Ελλάδα: Συνεισφορά στην οικονομία, προκλήσεις και προοπτικές ανάπτυξης

Αθήνα, 27 Μαρτίου 2019

Περιεχόμενα

1. Βασικά μεγέθη και τάσεις του κλάδου αλουμινίου στην Ελλάδα
2. Η συνεισφορά του κλάδου αλουμινίου στην ελληνική οικονομία
3. Παράγοντες που επηρεάζουν τις επιδόσεις και την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας αλουμινίου
4. Διεθνές περιβάλλον
5. Δυνητική συνεισφορά της βιομηχανίας αλουμινίου στην ελληνική οικονομία
6. Βασικές διαπιστώσεις και ενδεικτικές παρεμβάσεις

Σκοπός

Εκτίμηση και ανάδειξη της συνεισφοράς του κλάδου αλουμινίου στην ελληνική οικονομία

Αξιολόγηση των παραγόντων που επηρεάζουν την ανταγωνιστικότητά του

Διατύπωση προτάσεων για την περαιτέρω ανάπτυξή του

Ο κλάδος αλουμινίου περιλαμβάνει μεγάλες βιομηχανίες εξόρυξης & μεταποίησης, αλλά και πολλές μικρές βιοτεχνίες έντασης εργασίας

Καθετοποιημένος Κλάδος Αλουμινίου

Πρώτη ύλη

Α' Μεταποίηση

Β' Μεταποίηση

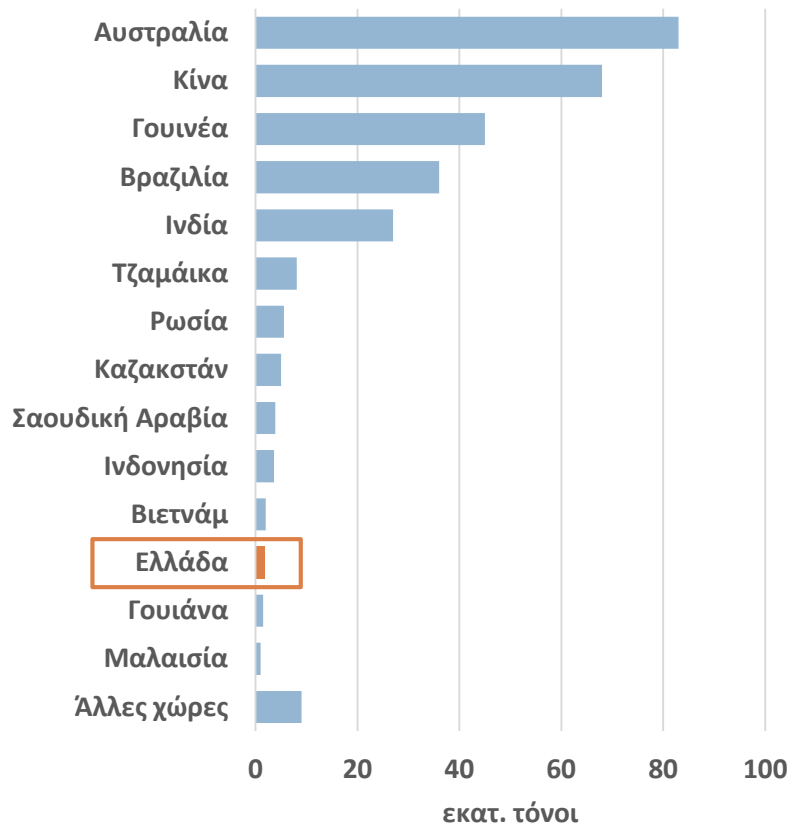
- Βωξίτης
- Αλουμίνα
- Πρωτόχυτο Αλουμίνιο
- Δευτερόχυτο Αλουμίνιο

- Έλαση (πλατέα προϊόντα)
- Διέλαση (επιμήκη προϊόντα)
- Καλώδια/Χυτήρια (χυτά αντικείμενα)
- Ανοδίωση / Ηλεκτροστατική βαφή / Διακόσμηση

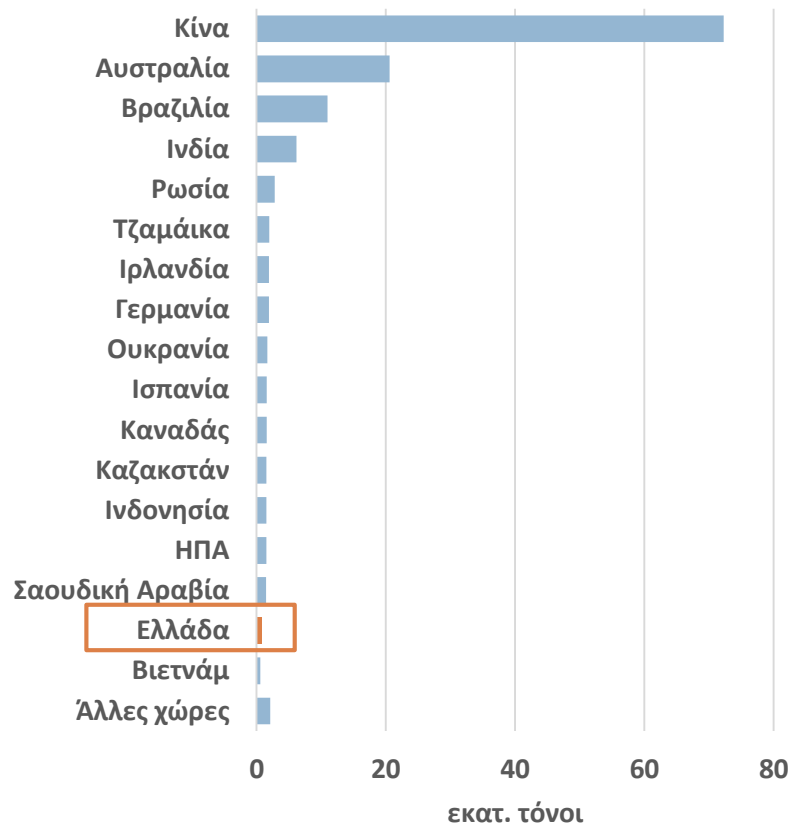
- Συσκευασία
- Μεταφορές
- Οικοδομή (Πόρτες, Παράθυρα)
- Μηχανολογικά/ Ηλεκτρονικά εξαρτήματα
- Οικιακός εξοπλισμός

Η Ελλάδα έχει αξιοσημείωτη θέση στον παγκόσμιο χάρτη παραγωγής αλουμινίου

Παραγωγή βωξίτη ανά χώρα, 2017

Παραγωγή αλουμίνας ανά χώρα, 2017

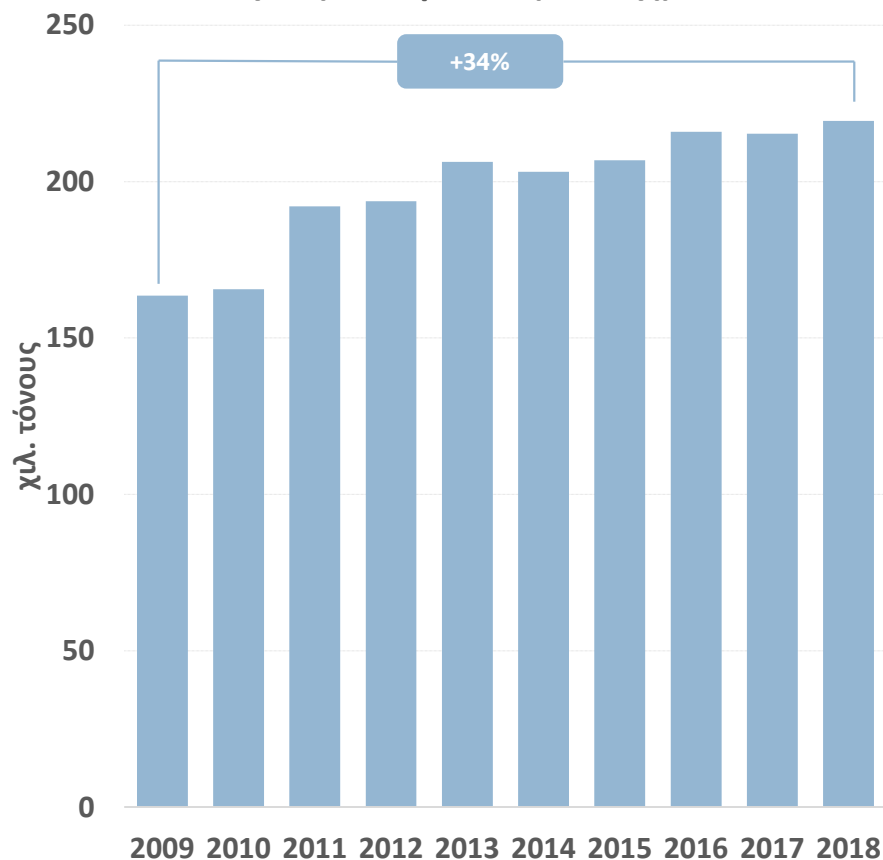

Πηγή: U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2018

Κατέχει την πρώτη θέση στην Ευρώπη σε παραγωγή και αποθέματα βωξίτη και την 4η θέση σε όρους παραγωγής αλουμίνας

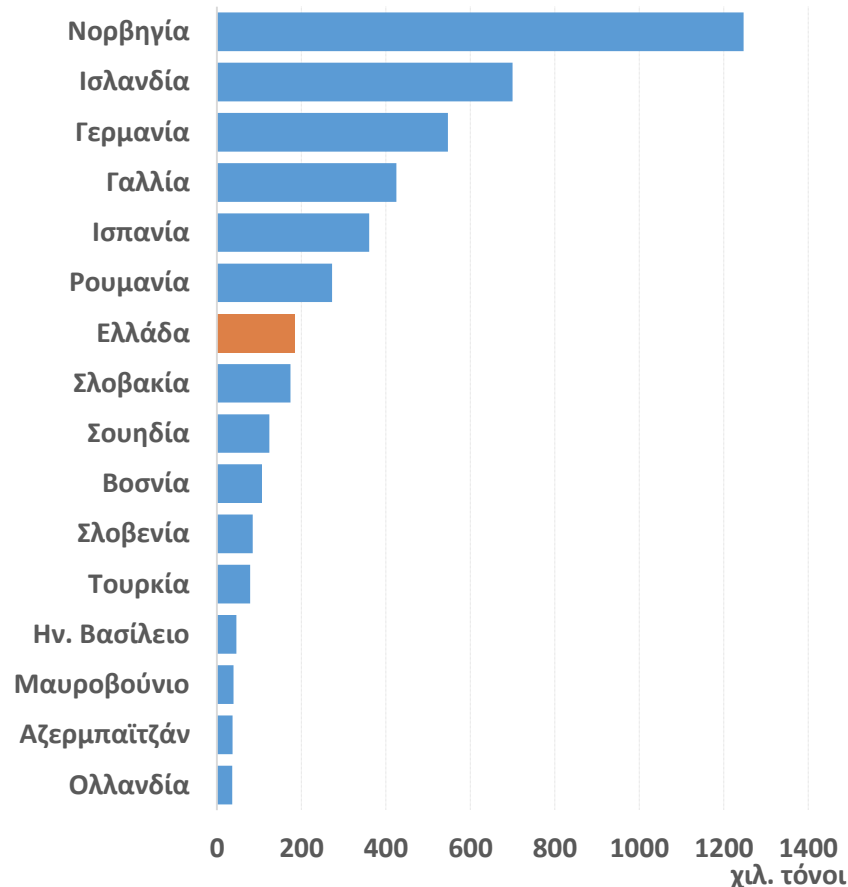
Ανοδική πορεία κατέγραψαν οι πωλήσεις αλουμινίου (ως α' ύλη) μεταξύ 2009 και 2018 (34%)

Πωλήσεις αλουμινίου (α' ύλης), 2009-2018

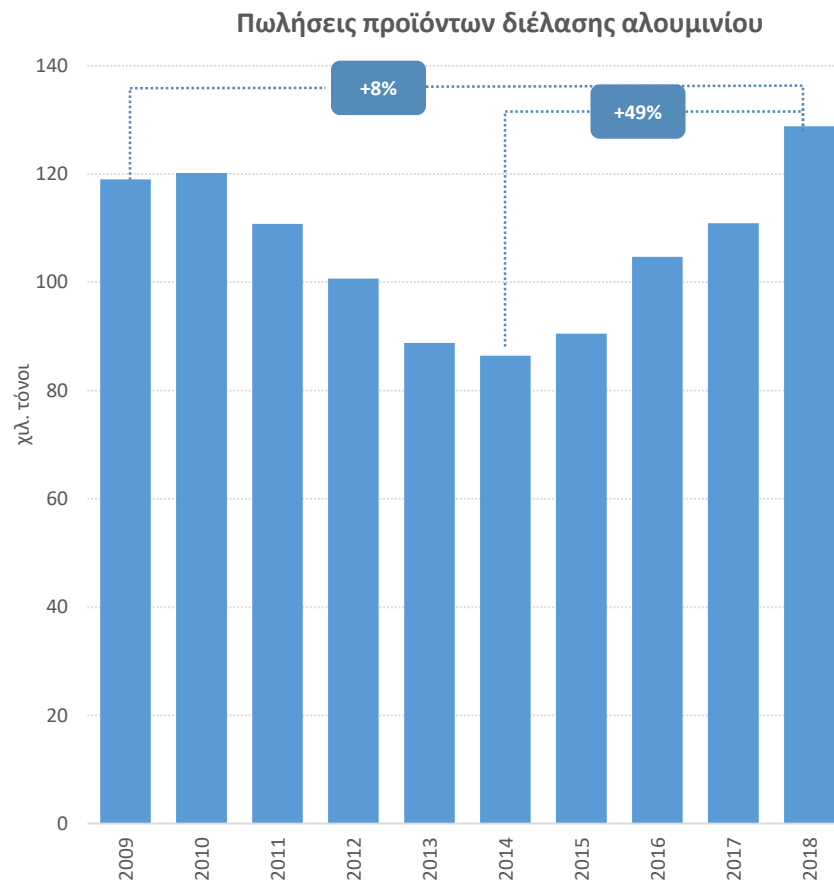
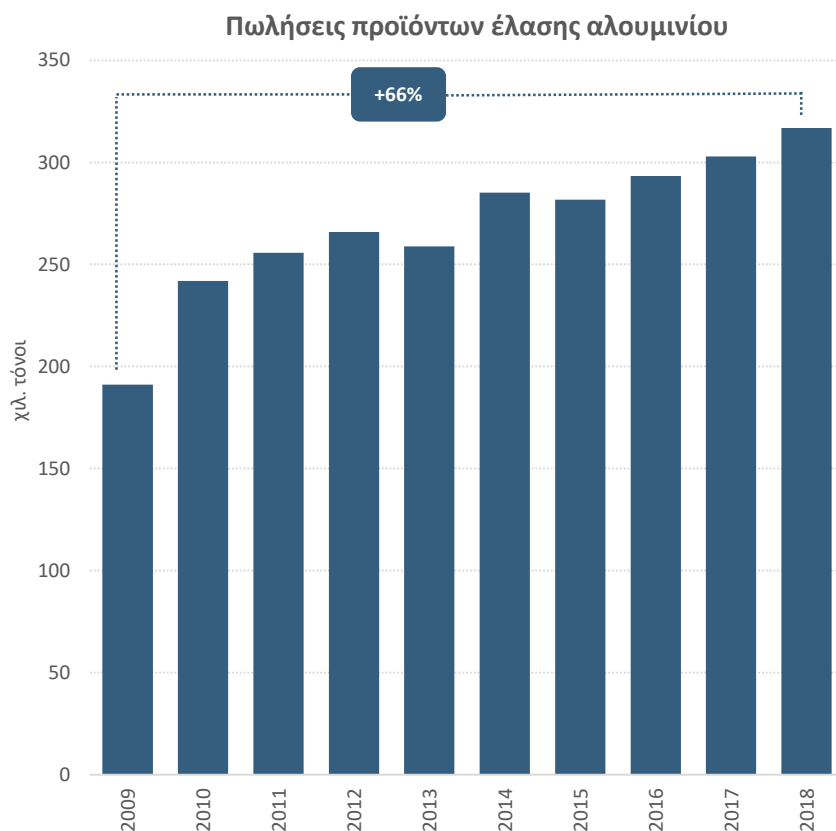
Πηγή: Ελληνική Ένωση Αλουμινίου

Παραγωγή πρωτόχυτου αλουμινίου, 2016

Η Ελλάδα είναι μία από τις 10 χώρες της ΕΕ όπου λειτουργούν μονάδες παραγωγής πρωτόχυτου αλουμινίου, καταγράφοντας την 5^η υψηλότερη επίδοση το 2016

Ακόμα ισχυρότερη ανάπτυξη καταγράφεται στα προϊόντα έλασης (66% μεταξύ 2009 και 2018)

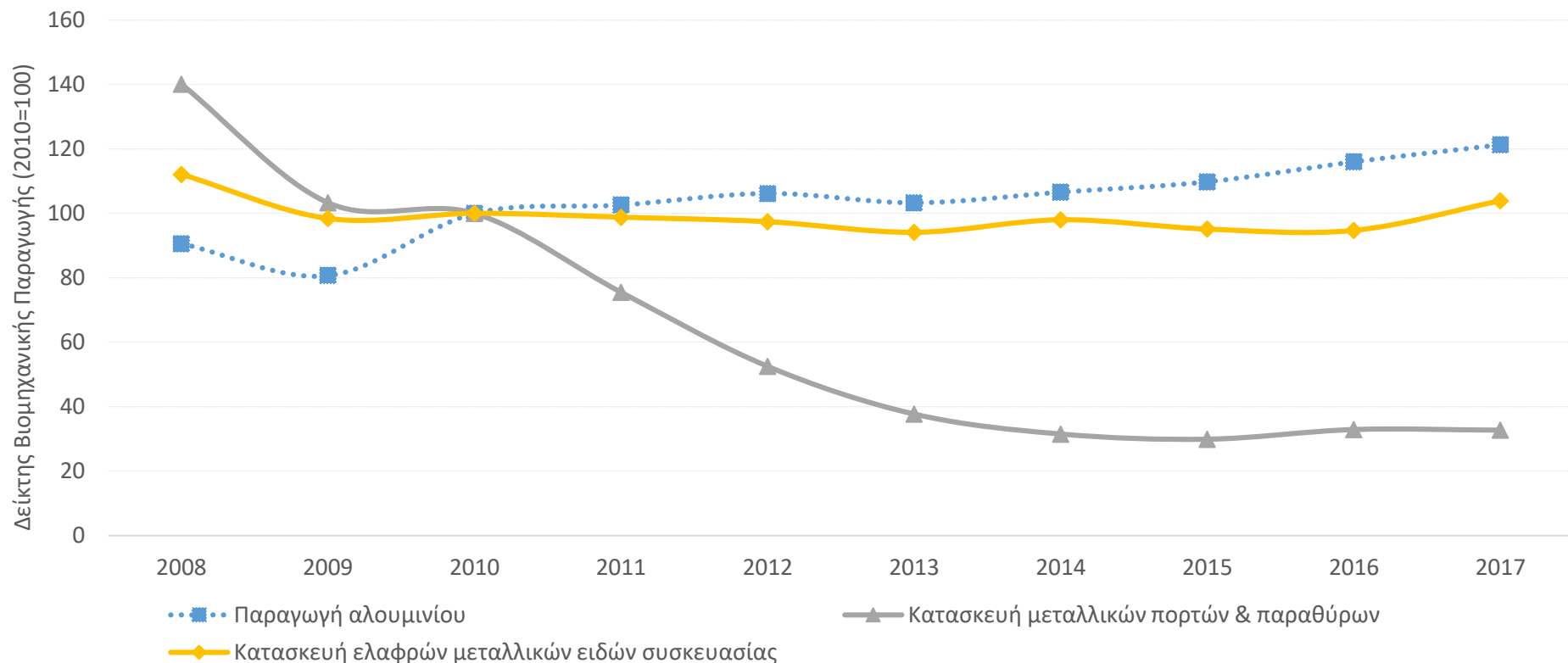

Πηγή: Ελληνική Ένωση Αλουμινίου

Τα προϊόντα διέλασης επηρεάστηκαν αρνητικά τα πρώτα χρόνια της κρίσης, καθώς σημαντικό μέρος κατευθυνόταν στην εγχώρια οικονομική δραστηριότητα (π.χ. στην οικοδομή), ωστόσο από το 2014 και έπειτα καταγράφεται ισχυρή αυξητική πορεία (49% έως το 2018)

Η δυναμική ανάκαμψης δεν είναι εξίσου ισχυρή σε κλάδους Β' μεταποίησης προϊόντων αλουμινίου

Δείκτης Βιομηχανικής Παραγωγής σε κλάδους Β' μεταποίησης αλουμινίου, 2008-2017

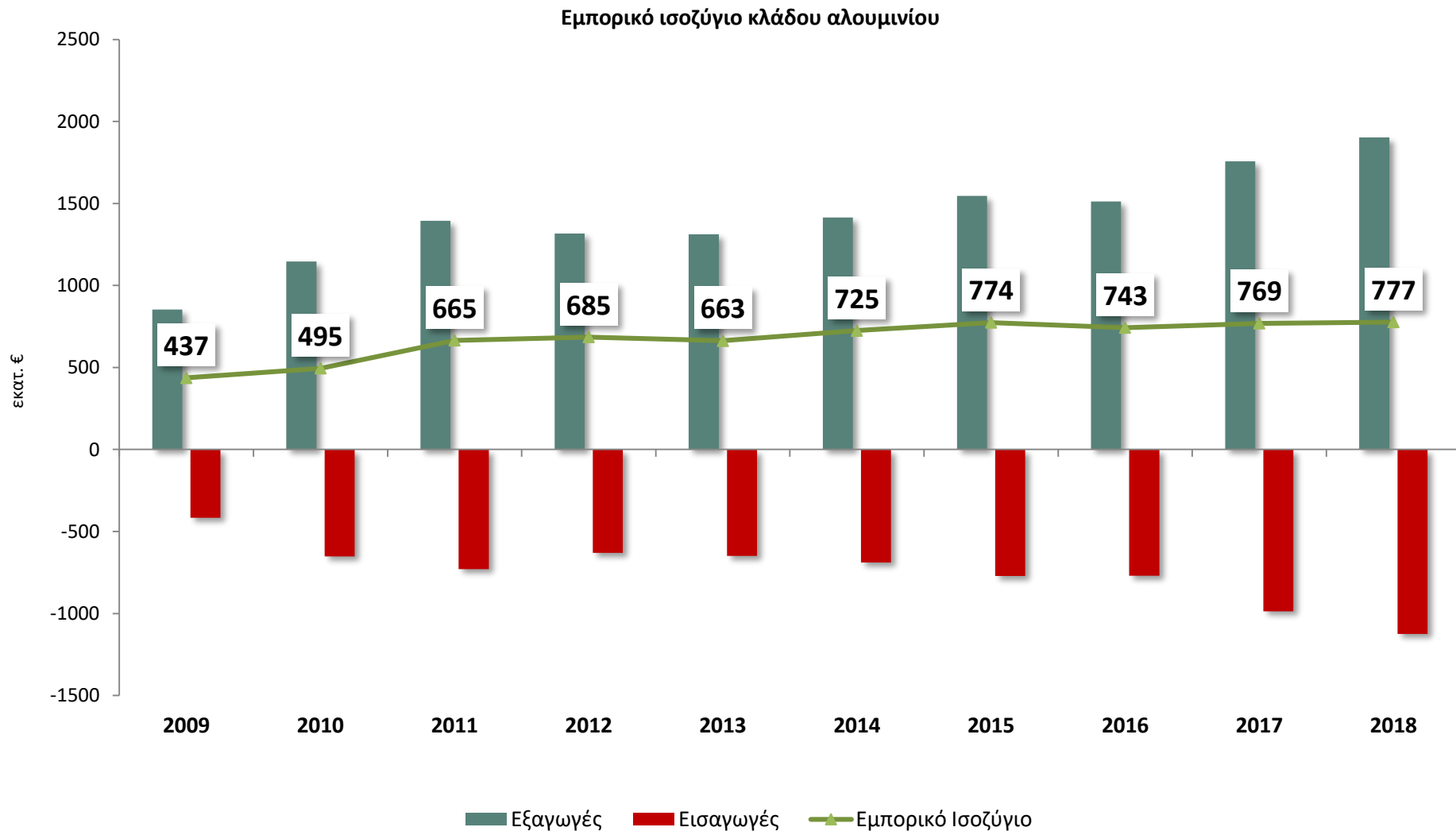

* Τα στοιχεία κατά ΣΤΑΚΟΔ 08 για τη μεταποίηση μεταλλικών προϊόντων δεν διακρίνονται ανά μέταλλο, ωστόσο στις μεταλλικές πόρτες – παράθυρα και στα ελαφριά μεταλλικά είδη συσκευασίας, τα στοιχεία μπορούν να θεωρηθούν ως αντιπροσωπευτικά των τάσεων για τα είδη αλουμινίου.

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

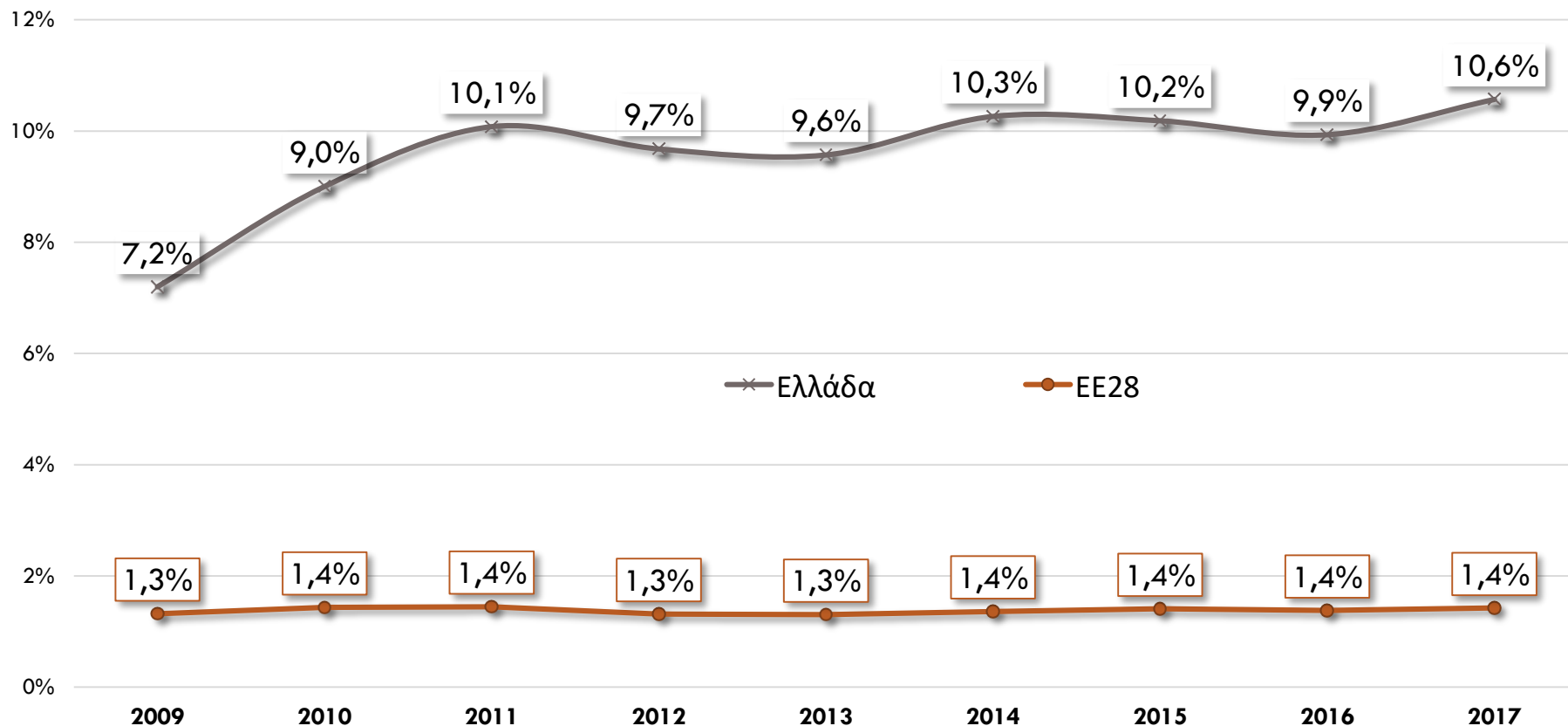
Μεταξύ 2009 και 2017 ο όγκος παραγωγής σημείωσε μικρή αύξηση (6%) στη συσκευασία και έντονη μείωση (κατά 68%) στα οικοδομικά προϊόντα (πόρτες και παράθυρα)

Η αξία των εξαγωγών εγχώριων προϊόντων αλουμινίου ανήλθε στα €1,9 δισεκ. το 2018 (€0,8 δισεκ. εμπορικό πλεόνασμα)

Σημαντικότερη συμβολή στο εξαγωγικό εμπόριο της χώρας σε σχέση με την ΕΕ28

Μερίδιο των εξαγωγών του κλάδου στα βιομηχανικά προϊόντα*

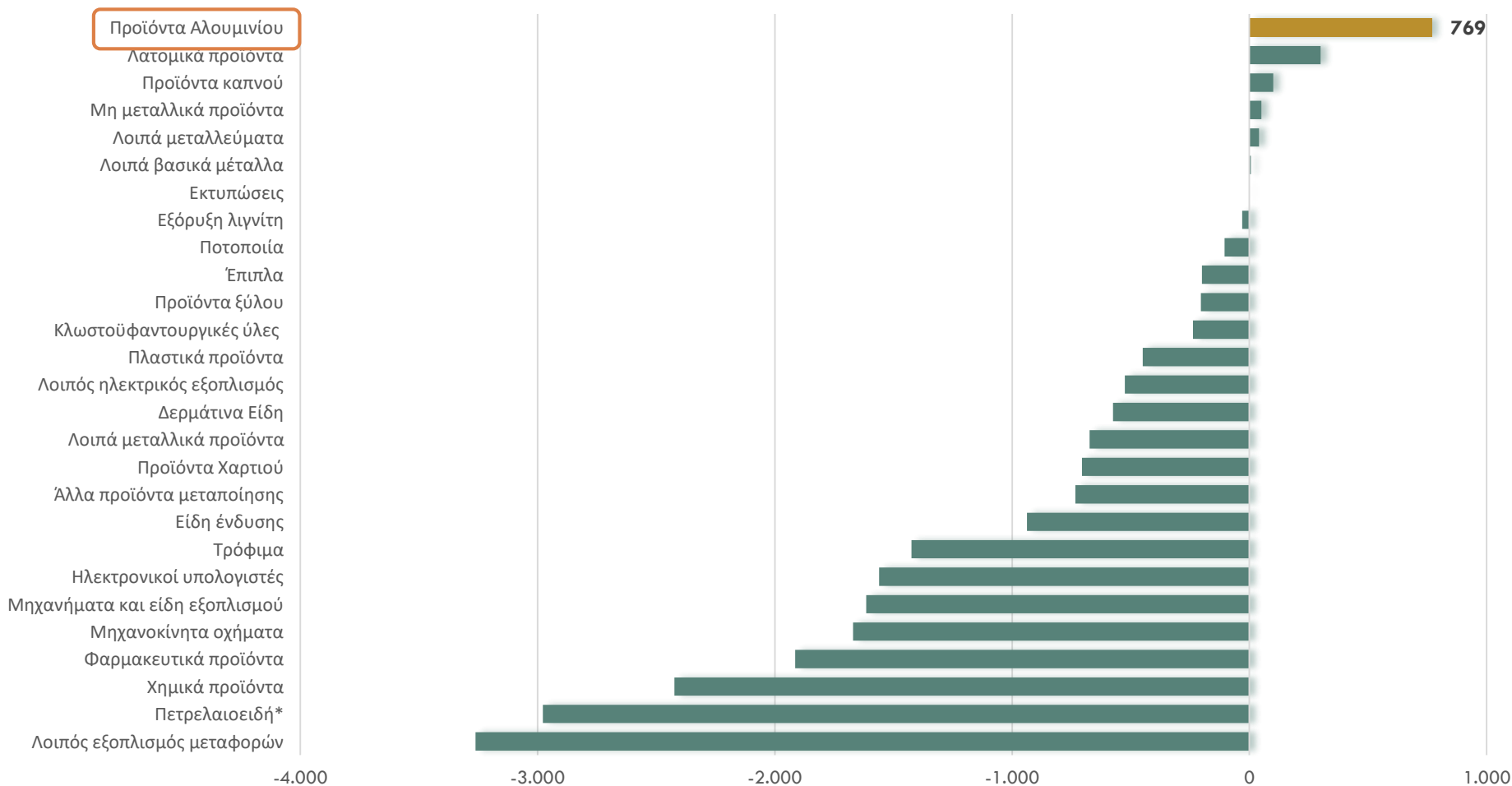

Πηγή: International Trade, (ComExt database), Eurostat, Επεξεργασία: IOBE

*Σημ: Περιλαμβάνονται τα προϊόντα Μεταποίησης και τα προϊόντα Ορυχείων & Λατομείων. Εξαιρούνται τα Πετρελαιοειδή

Τα προϊόντα αλουμινίου έχουν το υψηλότερο εμπορικό πλεόνασμα μεταξύ των βιομηχανικών προϊόντων

Εμπορικό ισοζύγιο βιομηχανικών προϊόντων, 2017

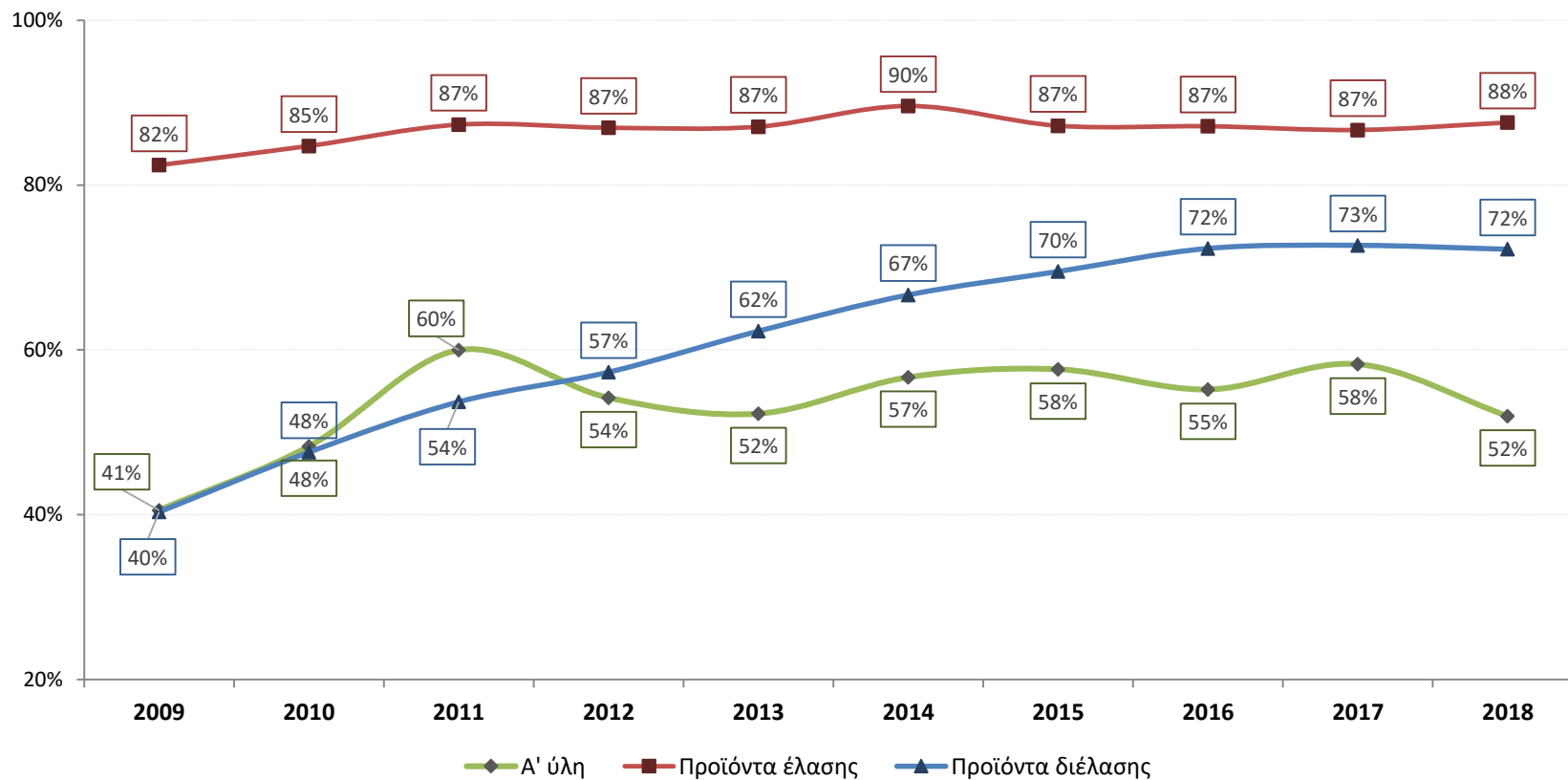

*Περιλαμβάνεται και η άντληση αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου
 Πηγή: International Trade, (ComExt database), Eurostat, Επεξεργασία: IOBE

Ενίσχυση του εμπορικού πλεονάσματος του κλάδου το 2018, στα €777 εκατ.

Ξεχωρίζουν σε όρους εξωστρέφειας τα προϊόντα έλασης

Δείκτης Εξαγωγών/Πωλήσεων

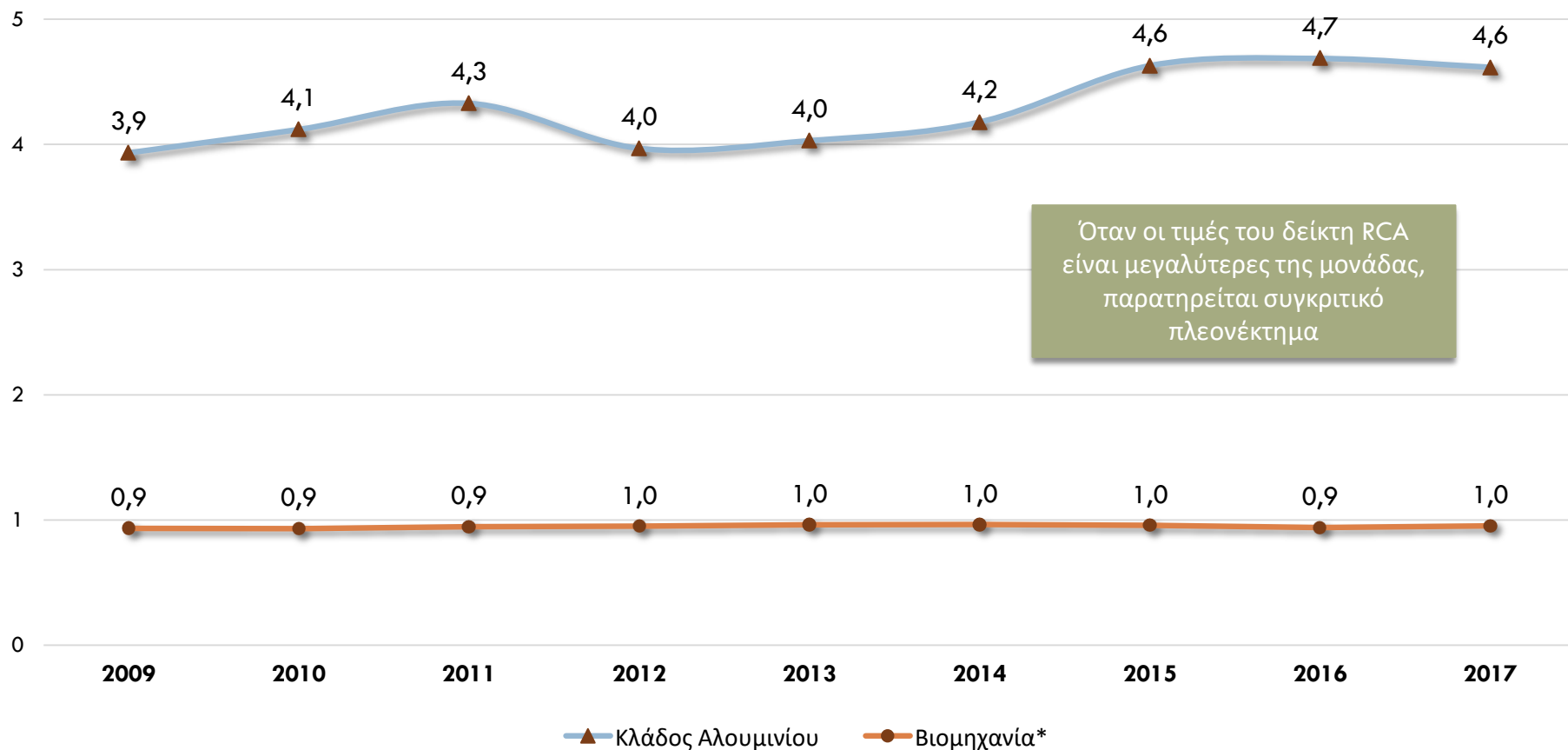

Πηγή: Ελληνική Ένωση Αλουμινίου, **Επεξεργασία:** IOBE

Σημαντική ενίσχυση της εξωστρέφειας στα προϊόντα διέλασης, διακυμάνσεις στην εξωστρέφεια της πρώτης ύλης

Υψηλός ο δείκτης συγκριτικού πλεονεκτήματος για τον κλάδο

Δείκτης Συγκριτικού Πλεονεκτήματος, RCA

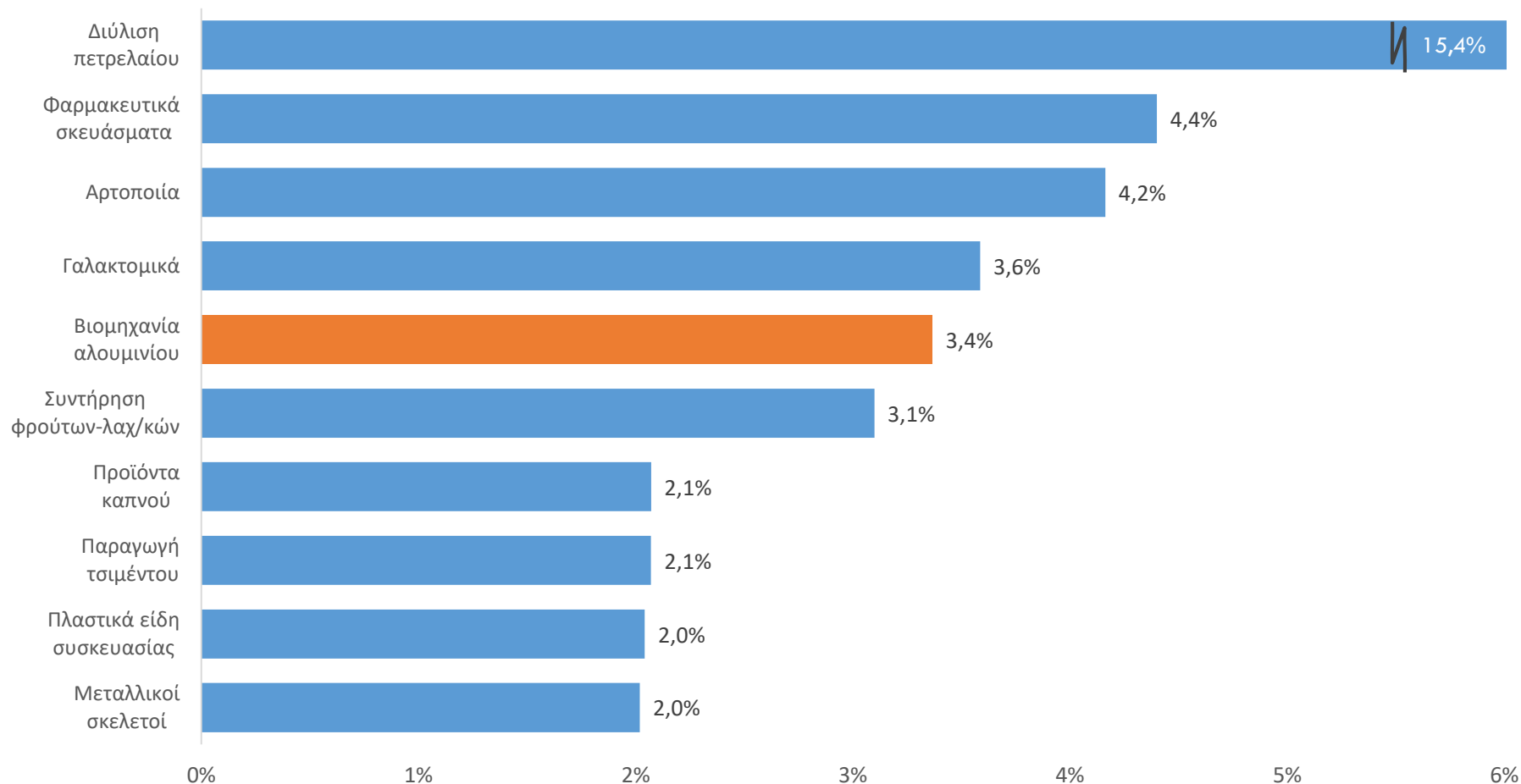

Πηγή: International Trade, (ComExt database), Eurostat, Επεξεργασία: IOBE

*Σημ: Περιλαμβάνονται τα προϊόντα Μεταποίησης και τα προϊόντα Ορυχείων & Λατομείων. Εξαιρούνται τα Πετρελαιοειδή

Η βιομηχανία αλουμινίου αποτελεί έναν από τους μεγαλύτερους κλάδους της εγχώριας μεταποίησης (5^η θέση με βάση την ΑΠΑ)

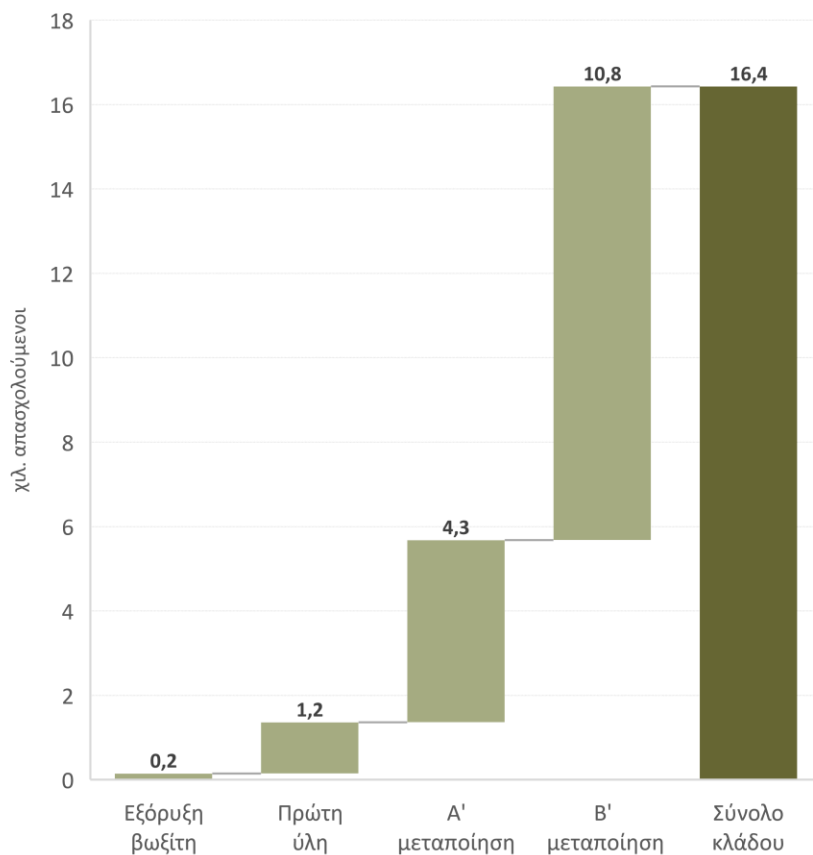
Κλάδοι με το μεγαλύτερο μερίδιο στην ΑΠΑ της Μεταποίησης, 2015

Πηγή: Eurostat Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Η απασχόληση στον καθετοποιημένο κλάδο αλουμινίου το 2018 εκτιμάται ότι ξεπέρασε τις 16 χιλ. θέσεις εργασίας

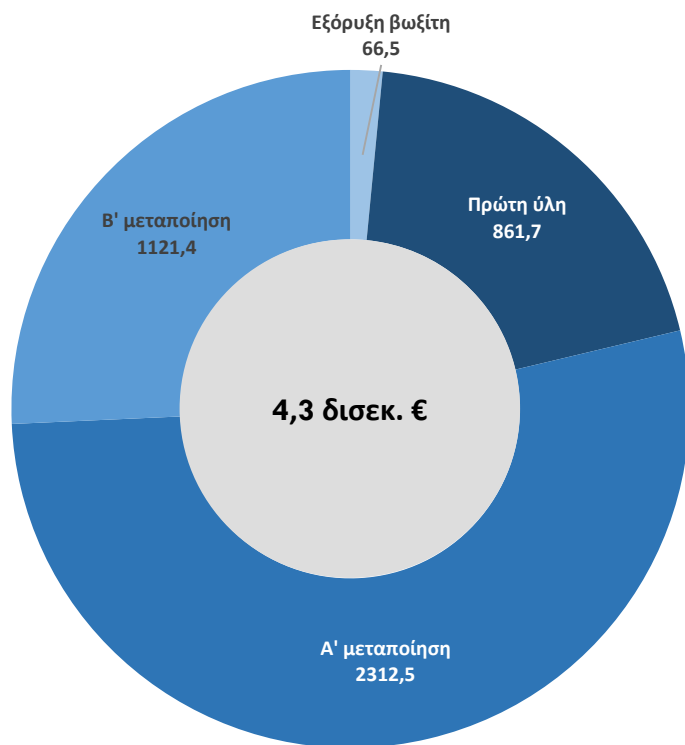
Απασχόληση στον καθετοποιημένο κλάδο αλουμινίου, 2018

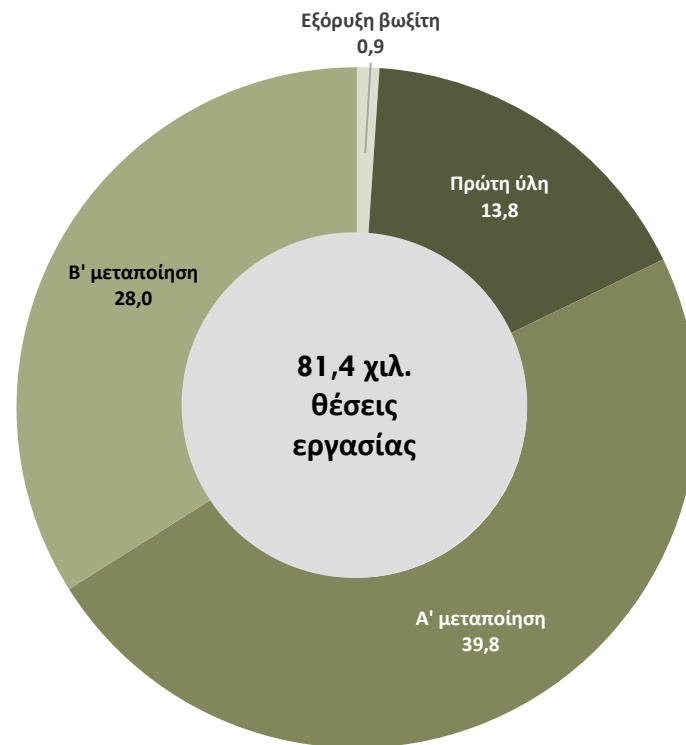
- Το μεγαλύτερο μέρος της απασχόλησης αφορά στη Β' μεταποίηση προϊόντων αλουμινίου
 - ▣ Πρόκειται για κατασκευαστές αλουμινίου - ατομικές ή πολύ μικρές επιχειρήσεις
 - ▣ 10,8 χιλ. θέσεις εργασίας
 - ▣ Περισσότερες από 6 στις 10 θέσεις εργασίας του κλάδου συνολικά

Στον καθετοποιημένο κλάδο αλουμινίου στηρίζεται άμεσα ή έμμεσα περίπου το 2,3% του εγχώριου ΑΕΠ

Επίδραση στο ΑΕΠ (εκατ. €)

Επίδραση στην απασχόληση (χιλ. θέσεις)

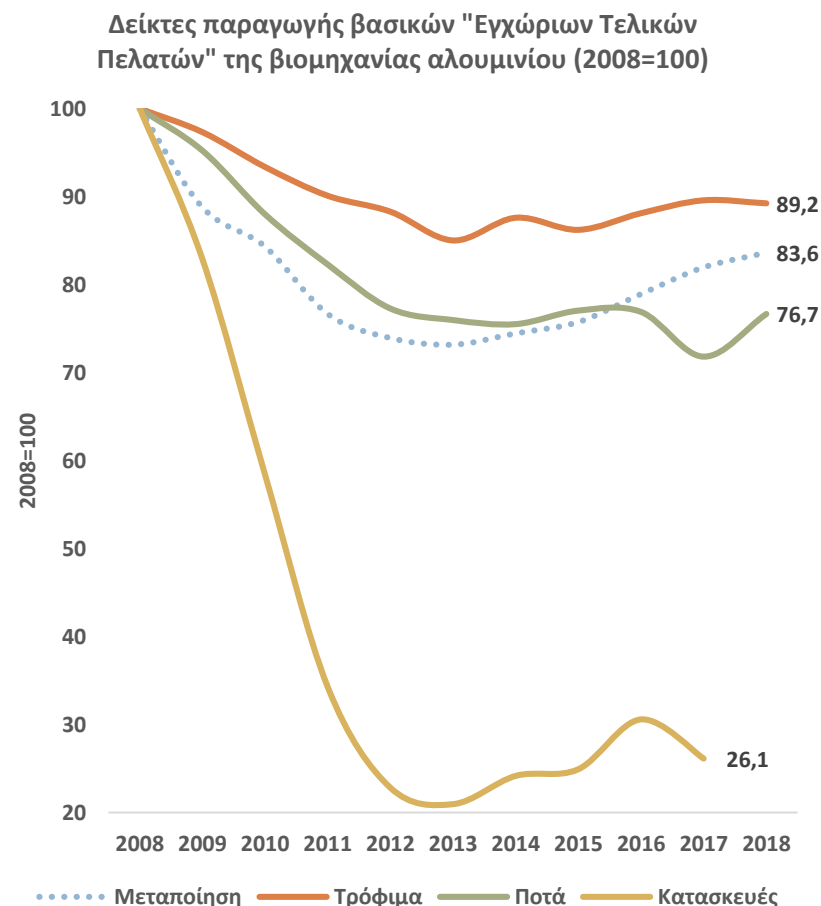
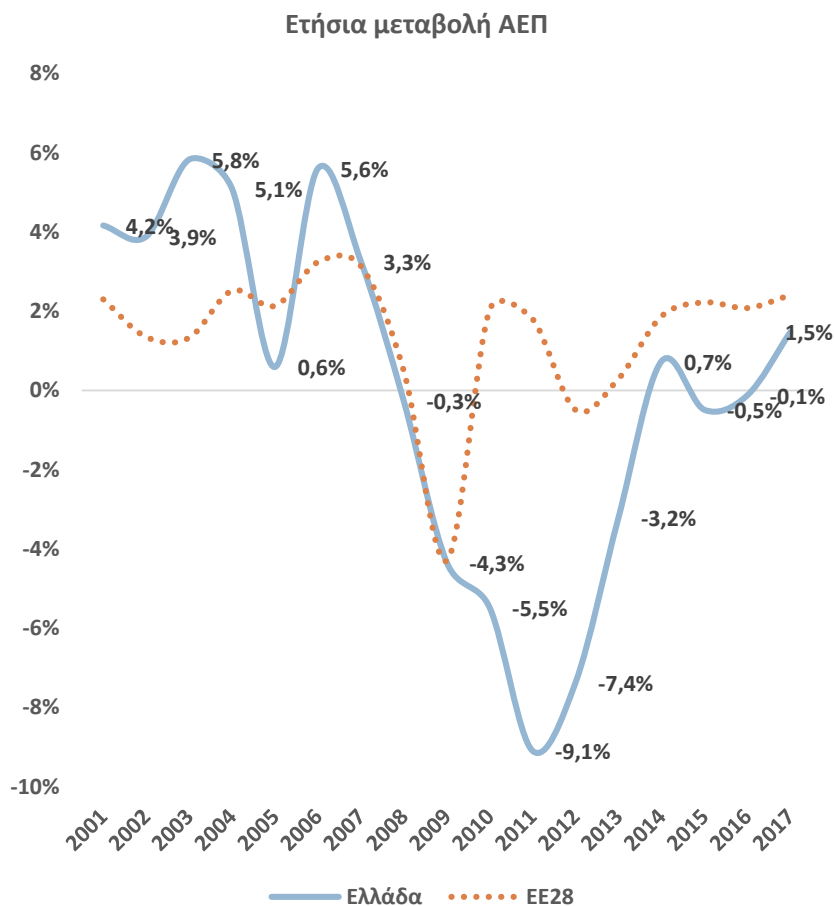

Πηγή: Εκτιμήσεις IOBE

Σε όρους απασχόλησης, η συνολική συνεισφορά του καθετοποιημένου κλάδου εκτιμάται σε 81,4 χιλ. θέσεις εργασίας (2,1% της συνολικής απασχόλησης στη χώρα)

Βασικοί παράγοντες που επηρεάζουν
τις επιδόσεις και την ανταγωνιστικότητα
του κλάδου

Από το 2008 το μακροοικονομικό περιβάλλον στην Ελλάδα ήταν εξαιρετικά δυσμενές, με σχετική σταθεροποίηση μετά το 2013

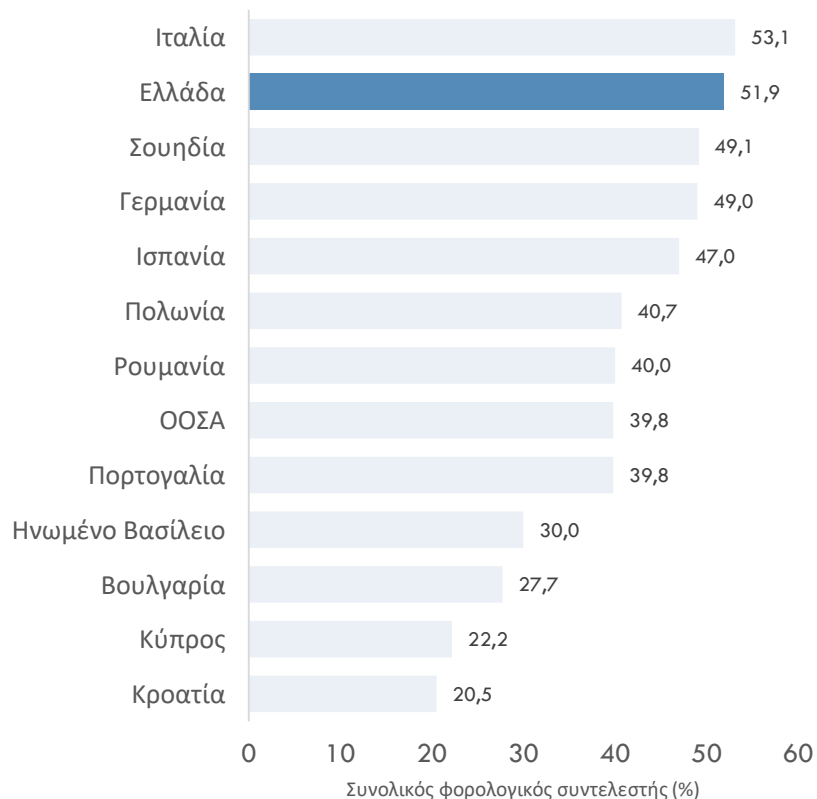

Πηγή: Eurostat, Ανάλυση IOBE

Η Μεταποίηση και οι κλάδοι Τροφίμων και Ποτών συγκράτησαν σε ένα βαθμό τις απώλειές τους στη διάρκεια της κρίσης, σε αντίθεση με τις Κατασκευές που υπέστησαν πολύ μεγάλη καθίζηση

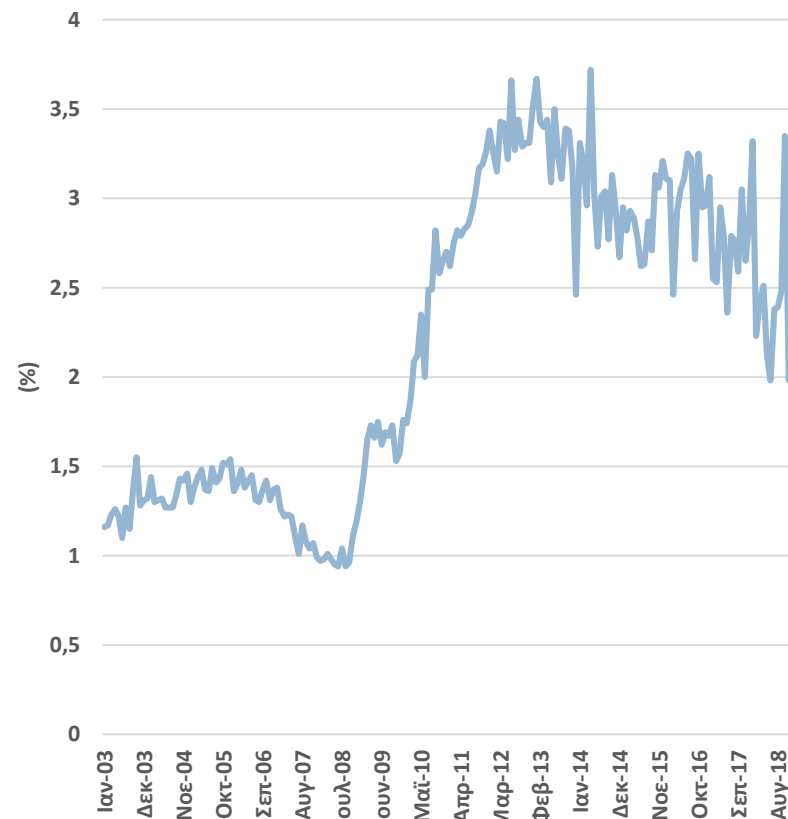
Η φορολογική επιβάρυνση (περιλαμβανομένων των ασφαλιστικών εισφορών) είναι ιδιαίτερα υψηλή στην Ελλάδα

Συνολικός φορολογικός συντελεστής (% επί των κερδών), 2019

Πηγή: World Bank Doing Business, Ανάλυση IOBE

Διαφορά κόστους δανεισμού μεταξύ Ελλάδας και Ευρωζώνης

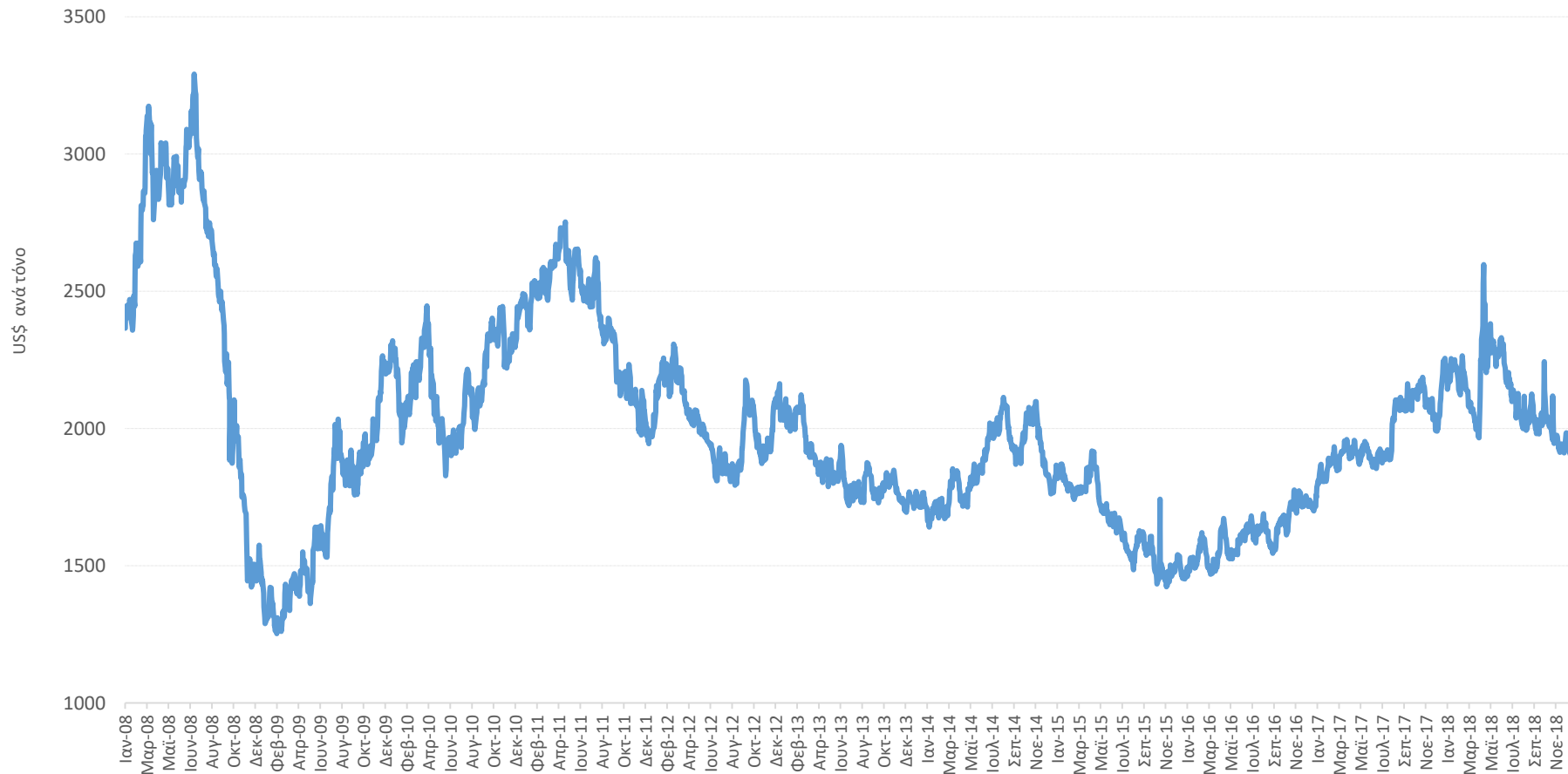
Σημείωση: Μέσος όρος επιτοκίων σε νέα δάνεια προς μη χρηματοπιστωτικές επιχειρήσεις. Υπολογίζεται από τις κεντρικές τράπεζες του Ευρωσυστήματος με συντελεστές στάθμισης τα υπόλοιπα των δανείων ανά κατηγορία (χωρίς καθορισμένη διάρκεια, μακροπρόθεσμα τακτής λήξης, δάνεια μέχρι €250 χιλ., από €250 χιλ. μέχρι €1 εκατ. και άνω του 1€ εκατ.). Οι συντελεστές στάθμισης υπολογίζονται με βάση τον μέσο όρο των μεριδίων συμμετοχής κατά τους τελευταίους 12 μήνες και όχι του τρέχοντος μήνα για να μετρηθεί η επίδραση των απότομων μεταβολών των μεριδίων συμμετοχής.

Πηγή: ECB

Το κόστος δανεισμού των επιχειρήσεων στην Ελλάδα είναι συστηματικά υψηλότερο από τον μέσο όρο της Ευρωζώνης

Η διεθνής τιμή αλουμινίου εμφανίζει σημαντική μεταβλητότητα

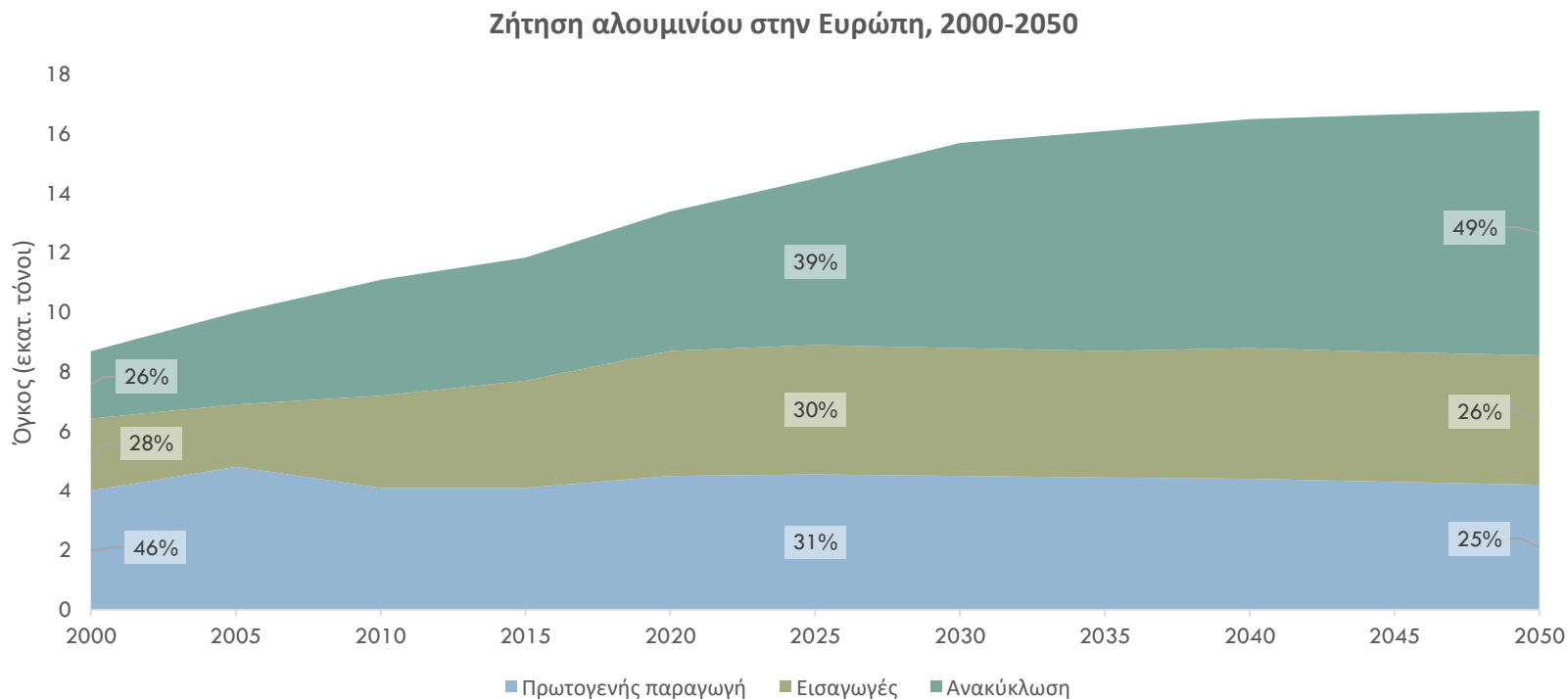
Τιμή αλουμινίου στο χρηματιστήριο εμπορευμάτων του Λονδίνου (LME)

Πηγή: London Metal Exchange

Η τιμή του αλουμινίου επηρεάζεται από την παραγόμενη ποσότητα αλουμίνιας, από επιμέρους παράγοντες όπως η οικονομική ανάπτυξη, οι συναλλαγματικές ισοτιμίες, αλλά και από εξωγενείς παράγοντες (π.χ. αγοραπωλησίες προθεσμιακών συμβολαίων από επενδυτές και funds)

Η παγκόσμια ζήτηση για την πρωτογενή παραγωγή αλουμινίου αναμένεται να διπλασιαστεί μέχρι το 2050, φτάνοντας 108 εκ. τόνους

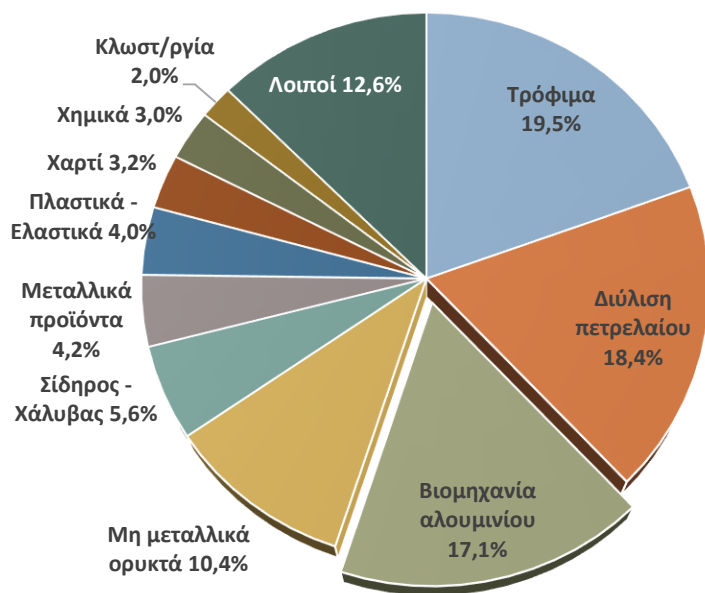

Πηγή: European Aluminium, Vision 2050

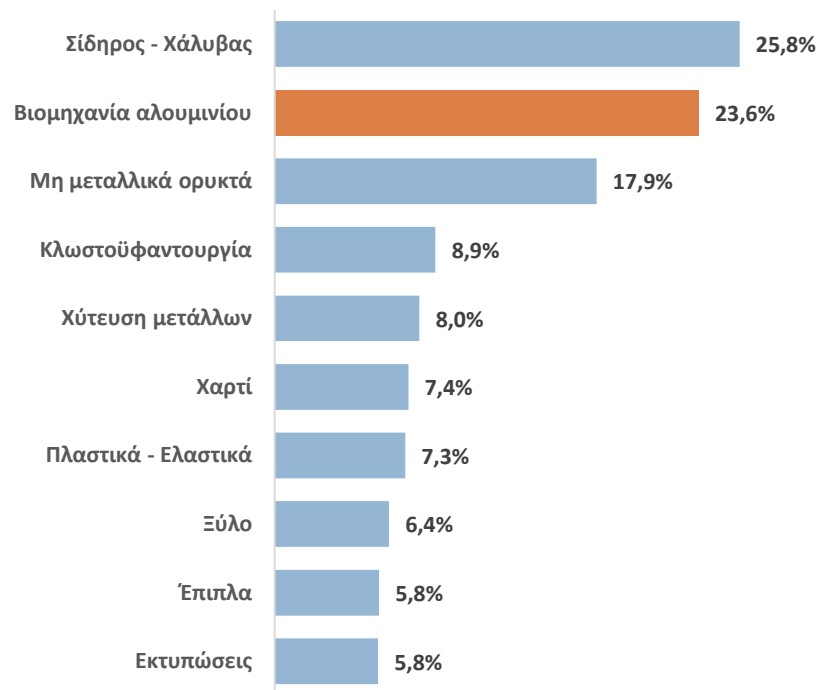
- Στην Ευρώπη, η ζήτηση για τα προϊόντα αλουμινίου αναμένεται να αυξηθεί σημαντικά
 - 55% στις μεταφορές, 28% στα κτιριακά και 25% στα προϊόντα συσκευασίας το 2050 σε σχέση με το 2017
- Η ζήτηση για πρωτόχυτο αλουμίνιο στην Ευρώπη αναμένεται να σταθεροποιηθεί στους 9 εκ. τόνους
- Για την κάλυψη της ζήτησης στην Ευρώπη το 2050, χρειάζεται αύξηση της ανακύκλωσης ώστε να καλύπτει το 49%, η πρωτογενής παραγωγή το 25% ενώ οι εισαγωγές το 26% της ζήτησης

Η βιομηχανία αλουμινίου είναι από τους μεγαλύτερους καταναλωτές ενέργειας μεταξύ των κλάδων της ελληνικής μεταποίησης

Καταμερισμός των δαπανών για ενέργεια στη μεταποίηση

10 κλάδοι μεταποίησης με το υψηλότερο μερίδιο δαπανών ενέργειας στις συνολικές δαπάνες για αγαθά και υπηρεσίες κάθε κλάδου

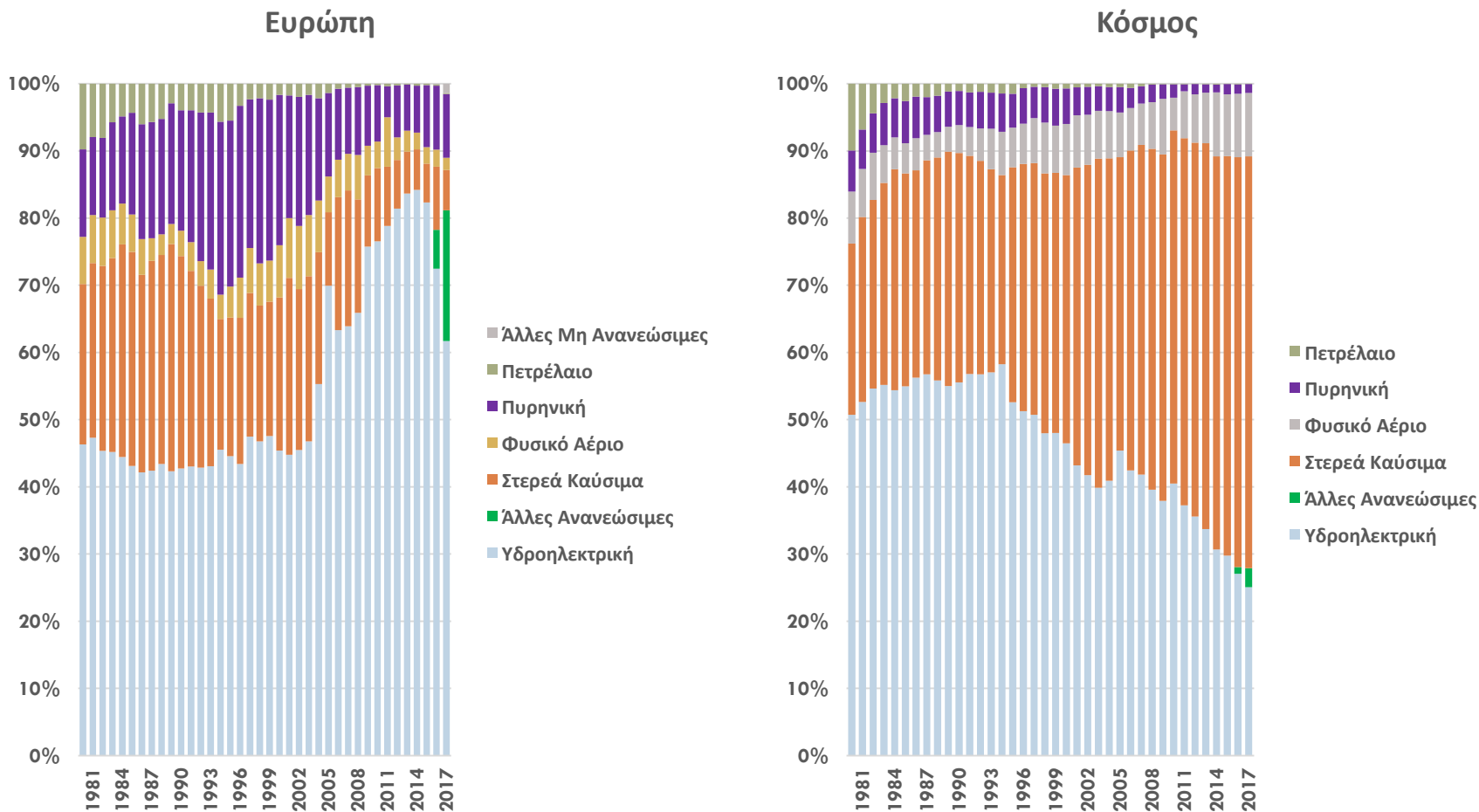

Πηγή: Eurostat Επεξεργασία στοιχείων: IOBE

Συνεπώς οι συνθήκες προσφοράς ενέργειας και οι ρυθμίσεις στον ενεργειακό τομέα έχουν καθοριστική σημασία για την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας αλουμινίου

Στην Ευρώπη αυξάνεται το μερίδιο της υδροηλεκτρικής ενέργειας και των ΑΠΕ, ενώ παγκοσμίως ενισχύεται η χρήση στερεών καυσίμων

Μείγμα πηγών ενέργειας για την παραγωγή αλουμινίου στην Ευρώπη και παγκοσμίως, 1980 – 2017

Ευκαιρίες, αλλά και προκλήσεις για τη βιομηχανία αλουμινίου προκύπτουν από τις πολιτικές της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια

Στόχοι πολιτικής της ΕΕ για το κλίμα και την ενέργεια

Για το 2020

Διείσδυση των ΑΠΕ

- 20% της ακαθάριστης κατανάλωσης ενέργειας από ΑΠΕ μέχρι το 2020 στο σύνολο της ΕΕ
- Επιμέρους στόχοι στα κράτη μέλη της ΕΕ (δεσμευτικοί) και Εθνικά Σχέδια Δράσης ΑΠΕ
- Εγγυημένες τιμές, επενδυτικά/φορολογικά κίνητρα κ.ά.

Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου

- Τιμολόγηση του «άνθρακα»
- Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά 21% το 2020 έναντι 2005 στους τομείς που συμμετέχουν στο Σύστημα Εμπορίας Δικαιωμάτων Εκπομπών (ΣΕΔΕ)
- Συνολική μείωση εκπομπών κατά 20% το 2020 συγκριτικά με το επίπεδο του 1990

Ενεργειακή εξοικονόμηση και αποδοτικότητα

- Στόχος μείωσης της κατανάλωσης ενέργειας κατά 20% το 2020 έναντι σεναρίου βάσης (μη δεσμευτικός)

Για το 2030

Διείσδυση των ΑΠΕ

- Δεσμευτικός στόχος 32,5% για την ανανεώσιμη ενέργεια στην ΕΕ για το 2030, με ρήτρα αναθεώρησης προς τα άνω έως το 2023
- Επιμέρους στόχοι στα κράτη μέλη της ΕΕ (δεσμευτικοί) και Εθνικά Σχέδια Δράσης ΑΠΕ

Μείωση εκπομπών αερίων θερμοκηπίου

- Μείωση εκπομπών κατά 40% το 2030 συγκριτικά με το επίπεδο του 1990

Ενεργειακή εξοικονόμηση και αποδοτικότητα

- Ενδεικτικός στόχος για βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης σε επίπεδο ΕΕ τουλάχιστον κατά 27% (σε σύγκριση με τις προβλέψεις), ο οποίος θα επανεξετασθεί έως το 2020 (έχοντας υπόψη 30% σε επίπεδο ΕΕ)

Οι προσπάθειες ενεργειακής αναβάθμισης του κτιριακού τομέα δημιουργεί ευκαιρίες για τον κλάδο, ωστόσο τα μέτρα για την επίτευξη των στόχων μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου και αύξησης της χρήσης ΑΠΕ ενέχουν κινδύνους για αύξηση του κόστους παραγωγής

Σημαντική συμβολή αναμένεται να έχουν τα εγχώρια σχέδια ενεργειακής βελτίωσης των κτιρίων

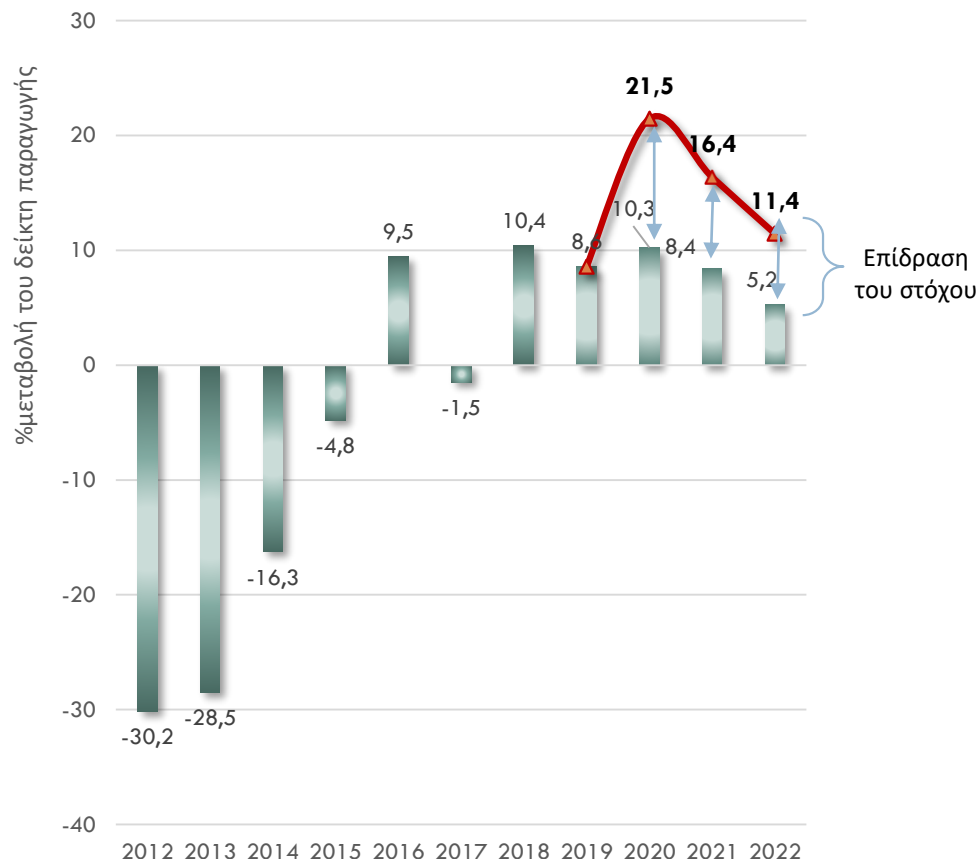
Κεντρικός στόχος ενεργειακής αναβάθμισης:

- το 10% των κτιρίων κατοικίας μέχρι το 2030 αναβαθμισμένα με σχεδόν μηδενική ενεργειακή κατανάλωση.
- Σε ετήσιο επίπεδο στόχος είναι τουλάχιστον **40.000 κατοικίες** να αναβαθμίζονται ενεργειακά*.

Υποθέσεις για την εξέλιξη των οικοδομικών αδειών βάσει του στόχου (σταδιακή υλοποίηση έως το 2021)

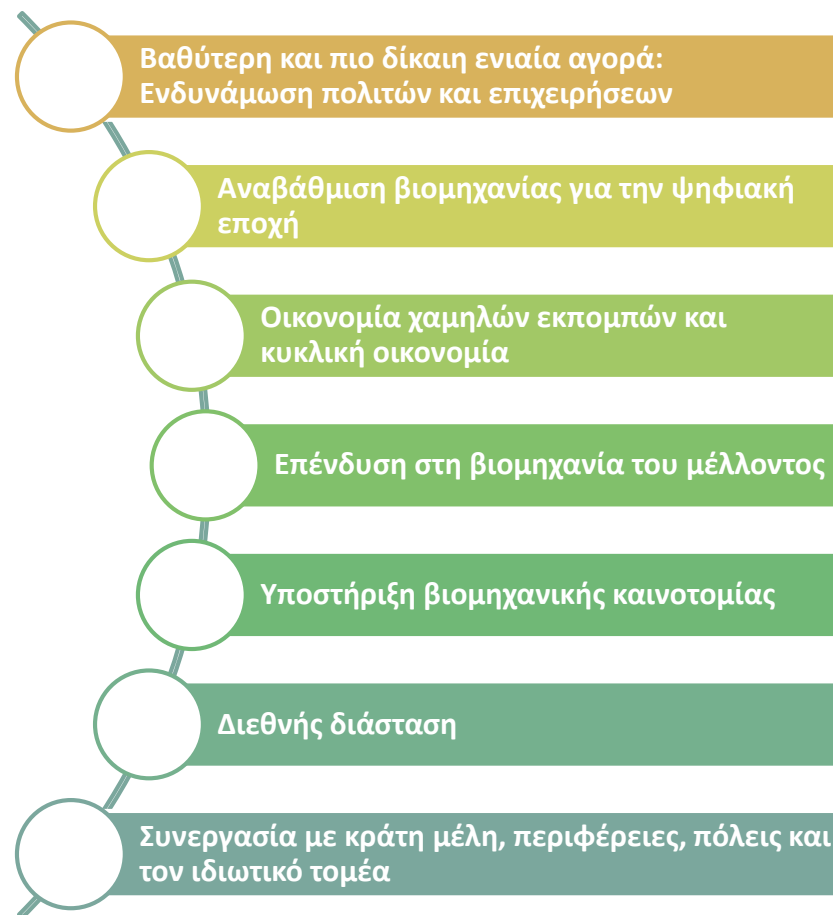
Έτος	Οικοδομικές άδειες
2019:	20.000
2020:	30.000
2021:	40.000
2022:	40.000

Οικοδομικά προϊόντα

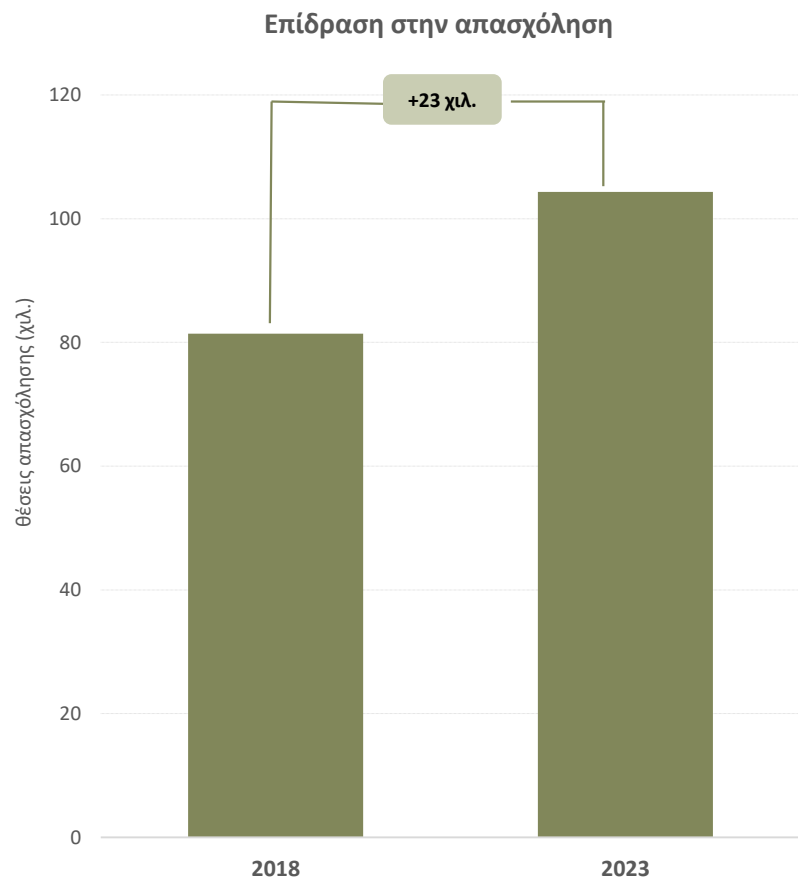
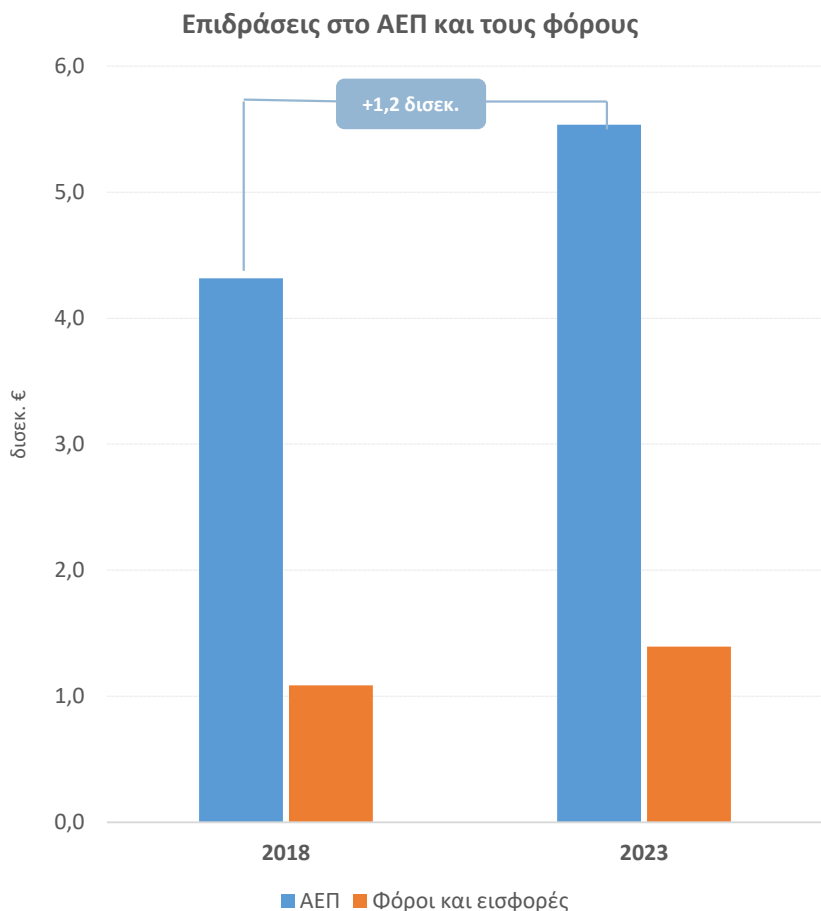

Άξονες των δράσεων της ανανεωμένης βιομηχανικής στρατηγικής της ΕΕ

- Βιομηχανική «Αναγέννηση» - Συμμετοχή 20% της βιομηχανίας στο ΑΕΠ της ΕΕ-28 μέχρι το 2020
- Η Βιομηχανία Αλουμινίου έχει κομβικό ρόλο στην επίτευξη των στόχων αυτών.

Σε ένα σενάριο βιομηχανικής αναγέννησης, η επίδραση στο ΑΕΠ από τον κλάδο αλουμινίου αυξάνεται κατά περίπου €1,2 δισεκ. (σε €5,5 δισεκ. ευρώ)

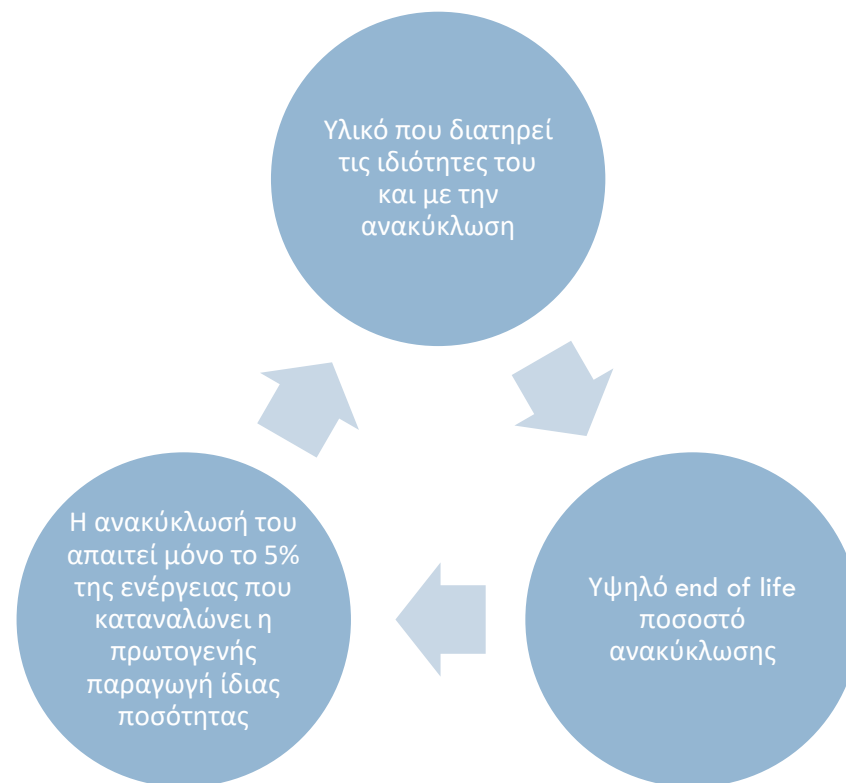
Πηγή: Εκτιμήσεις IOBE

Αντίστοιχα, σε όρους απασχόλησης εκτιμάται ότι μπορούν να προκύψουν επιπλέον 23 χιλ. θέσεις εργασίας (104 χιλ. θέσεις συνολική επίδραση)

Σχέδιο Δράσης της ΕΕ για την Κυκλική Οικονομία

- Το αναθεωρημένο ευρωπαϊκό νομοθετικό πλαίσιο για τα απορρίμματα τέθηκε σε ισχύ τον Ιούλιο 2018
- Η Οδηγία για τα απορρίμματα συσκευασίας (2018/852/ΕΕ) θέτει νέους μακροχρόνιους στόχους για την μείωση αποβλήτων μέσω διαχείρισης και ανακύκλωσης:
 - Ανακύκλωση του 70% των απορριμμάτων συσκευασιών μέχρι το 2030
 - 65% μέχρι το 2025
 - 60% για συσκευασίες αλουμινίου το 2030

Αλουμίνιο και Κυκλική Οικονομία

Πρόκειται για κλάδο με έντονη δραστηριότητα ανάπτυξης καινοτόμων εφαρμογών και τεχνολογικών λύσεων

ΜΠΑΤΑΡΙΕΣ ΑΛΟΥΜΙΝΙΟΥ

- Το ερευνητικό κέντρο βιομηχανικής τεχνολογίας της Ταιβάν (ITRI) μαζί με το πανεπιστήμιο Stanford δημιούργησαν την πρώτη μπαταρία Αλουμινίου-Γραφενίου με εξαιρετικές δυνατότητες ramp-up, υψηλό βαθμό απόδοσης και μεγάλη διάρκεια ζωής

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

- Νέα τεχνολογία για μεγαλύτερη ευελιξία και ευκολία συγκόλλησης αλουμινίου για τις μεταφορές (Advanz Fusion s200)
- Νέο κράμα αλουμινίου υψηλής αντοχής σε δοκούς οροφής και στηρίγματα δοκών πόρτας με αλουμίνιο (Structurlite 400)

ΚΒΑΝΤΙΚΗ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΗ

- Χρήση αλουμινίου για την μείωση των κραδασμών και της αποσταθεροποίησης qubit σε κβαντικούς υπολογιστές
- Πανεπιστήμια της Κίνας επέδειξαν πειραματικά τη λειτουργία, του μεγαλύτερου μέχρι τώρα, κβαντικού υπολογιστή με τη χρήση αλουμινίου για τη δημιουργία qubits.

ΗΛΕΚΤΡΟΛΥΣΗ ΑΛΟΥΜΙΝΑΣ ΜΕ ΜΗΔΕΝΙΚΕΣ ΕΚΠΟΜΠΕΣ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ

- Οι εταιρίες Alcoa και Rio Tinto ανέπτυξαν νέα τεχνολογία στην διαδικασία smelting που εξαλείφει τις άμεσες εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου

ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΚΟΚΚΙΝΗΣ ΛΑΣΠΗΣ

- Εξαγωγή σπάνιων γαιών και επιπλέον αλουμίνας από την κόκκινη λάσπη βωξίτη
- Σύμπραξη ερευνητικών οργανισμών και επιχειρήσεων, με τη συμμετοχή του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου και με συντονιστή το Αλουμίνιο της Ελλάδας Α.Ε.

Συμπεράσματα

Ο εγχώριος κλάδος αλουμινίου είναι ιδιαίτερα εξωστρεφής, με ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων και ισχυρή δυναμική ανάπτυξης

Η Ελλάδα έχει αξιοσημείωτη θέση στον παγκόσμιο χάρτη παραγωγής αλουμινίου

- Πρώτη στην Ευρώπη σε παραγωγή και αποθέματα βωξίτη
- Στην 4^η θέση στην ΕΕ και την 16^η παγκοσμίως σε όρους παραγωγής αλουμίνας
- Μία από τις 10 χώρες της ΕΕ όπου λειτουργούν μονάδες παραγωγής πρωτόχυτου αλουμινίου, καταγράφοντας την 5η υψηλότερη επίδοση το 2016

Σημαντική ανάπτυξη της βιομηχανίας αλουμινίου (α' ύλη και α' μεταποίηση) εν μέσω βαθιάς οικονομικής κρίσης

- Με υψηλότερο όγκο παραγωγής κατά 21% το 2017 σε σχέση με το 2010, συγκαταλέγεται στους έξι κλάδους της βιομηχανίας με την ταχύτερη ανάκαμψη
- Η βιομηχανία αλουμινίου επηρεάζεται εντονότερα από την πορεία της παγκόσμιας οικονομίας
- Ασθενέστερη δυναμική ανάκαμψης σε κλάδους β' μεταποίησης προϊόντων αλουμινίου που επηρεάζονται εντονότερα από την πορεία της εγχώριας οικονομίας (π.χ. πόρτες και παράθυρα)

Τα προϊόντα αλουμινίου κατέχουν σημαντικό μερίδιο στο εξαγωγικό εμπόριο της χώρας

- Η αξία των εξαγωγών εγχώριων προϊόντων αλουμινίου ανήλθε στα €1,9 δισεκ. ευρώ το 2018
- Τα προϊόντα αλουμινίου έχουν το υψηλότερο εμπορικό πλεόνασμα μεταξύ των βιομηχανικών προϊόντων (εξαιρουμένων των πετρελαιοειδών)

Η διαθεσιμότητα εγχώριας πρώτης ύλης, η βιωσιμότητα του αλουμινίου ως υλικό και τα καινοτόμα πιστοποιημένα προϊόντα είναι τα κύρια δυνατά σημεία του κλάδου

Δυνατά σημεία

- Διαθεσιμότητα εγχώριας πρώτης ύλης
- Κάλυψη του συνόλου της εγχώριας εφοδιαστικής αλυσίδας
- Βιώσιμο υλικό
- Καινοτόμα πιστοποιημένα προϊόντα
- Εξωστρεφής δραστηριότητα
- Αύξηση της διεθνούς ζήτησης

Αδύνατα σημεία

- Περιλαμβάνει δραστηριότητες έντασης ενέργειας (όπως ηλεκτρόλυση αλουμίνας)
- Οικονομική κρίση στην Ελλάδα
- Προβλήματα ελληνικής μεταποίησης
- Έντονος ανταγωνισμός από τρίτες χώρες
- Διεθνείς εμπορικοί πόλεμοι

Ευκαιρίες

- Κυκλική Οικονομία και Βιώσιμη Ανάπτυξη
- Ανάπτυξη Ευρωπαϊκής Βιομηχανίας
- Νέες αγορές (ΗΠΑ, νέα προϊόντα κ.α.)
- Υψηλής ποιότητας προδιαγραφές παραγωγής, έργων και προϊόντων
- Εφαρμογές εξοικονόμησης ενέργειας κτιριακού τομέα

Απειλές

- Αύξηση του κόστους ενέργειας και των δικαιωμάτων εκπομπών
- Ασταθές τραπεζικό σύστημα
- Εγχώριο επιχειρηματικό περιβάλλον
- Εισαγωγές προϊόντων χαμηλότερης ποιότητας από τρίτες χώρες
- Επιπτώσεις διεθνών εμπορικών πολέμων

Η βιομηχανία αλουμινίου απειλείται κυρίως από αύξηση του κόστους παραγωγής (κόστος ενέργειας και δικαιωμάτων εκπομπών), το ασταθές εγχώριο επιχειρηματικό περιβάλλον και τον ανταγωνισμό από χώρες με διαφορετικό ρυθμιστικό πλαίσιο και καλύτερη πρόσβαση σε ενεργειακούς πόρους

Ενδεικτικά πεδία παρεμβάσεων για πληρέστερη αξιοποίηση της δυνητικής συνεισφοράς της βιομηχανίας αλουμινίου (1/2)

Μείωση του κόστους ενέργειας

- Ενίσχυση ανταγωνισμού στην αγορά ενέργειας στην Ελλάδα (αποεπένδυση ΔΕΗ, target model)
- Επιτάχυνση και διευκόλυνση της λειτουργίας νέων αγορών ενέργειας (προθεσμιακή, εξισορρόπησης, ενδο-ημερήσια)
- Ανάπτυξη εργαλείων για μεγαλύτερη σταθερότητα και προβλεψιμότητα των ενεργειακών συμβάσεων
- Ολοκλήρωση της ευρωπαϊκής ενεργειακής ένωσης και ενίσχυση των διασυνδέσεων με άλλες χώρες
- Περιορισμός των ρυθμιστικών χρεώσεων και ΕΦΚ για εξωστρεφείς κλάδους εντάσεως ενέργειας
- Μέτρα στήριξης βιομηχανίας σε θέματα ενεργειακής χρήσης (όπως παροχή ενισχύσεων για εξοικονόμηση ενέργειας)
- Καλύτερος συντονισμός βιομηχανικών και περιβαλλοντικών πολιτικών σε επίπεδο ΕΕ

Κυκλική οικονομία - βιωσιμότητα

- Πρόσθετα κίνητρα (π.χ. φοροαπαλλαγές) για παρεμβάσεις εξοικονόμησης ενέργειας στα κτήρια
- Ενδυνάμωση των πολιτικών συλλογής και ανακύκλωσης αλουμινίου
- Ενίσχυση του εμπορίου και επεξεργασίας scrap εντός της ΕΕ
- Επιβολή προτύπων για ανακύκλωση υψηλής ποιότητας
- Νέα εργαλεία για την πιστοποίηση υλικών με αποτελεσματική χρήση πρώτων υλών (resource-efficient materials)
- Περιβαλλοντικά πρότυπα στις δημόσιες συμβάσεις

Ενδεικτικά πεδία παρεμβάσεων για πληρέστερη αξιοποίηση της δυνητικής συνεισφοράς της βιομηχανίας αλουμινίου (2/2)

Δίκαιο διεθνές εμπόριο

- Στενότερη συνεργασία με άλλα κράτη-μέλη και τους θεσμούς της ΕΕ για συντονισμό των πολιτικών εμπορίου
- Ανάπτυξη αποτελεσματικότερων μέτρων εμπορικής άμυνας (π.χ. νέα μεθοδολογία anti-dumping)
- Φορολόγηση εισαγωγών αλουμινίου και προϊόντων από τρίτες χώρες που δεν τιμολογούν τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου
- Εναρμόνιση της τήρησης προτύπων εντός της ΕΕ
- Εξασφάλιση υποχρεωτικής τήρησης προτύπων για δικαιώματα εργαζομένων σε διμερείς συμφωνίες εμπορίου με τρίτες χώρες
- Εναρμόνιση των παγκόσμιων προτύπων ασφάλειας προϊόντων και διαχείρισης χημικών ουσιών (REACH)
- Προώθηση των ευρωπαϊκών προτύπων και βέλτιστων πρακτικών (BREFs) σε τρίτες χώρες
- Αποτελεσματικότερη προστασία πνευματικών δικαιωμάτων

Ενίσχυση της καινοτομίας

- Αυστηρότερα πρότυπα ποιότητας και βιωσιμότητας σε προκηρύξεις δημόσιων έργων (π.χ. χρήση διεθνώς πιστοποιημένων προϊόντων)
- Εξάλειψη ρυθμίσεων που περιορίζουν τη χρήση καινοτόμων προϊόντων (π.χ. περιορισμός χρήσης μεταλλικών παραθύρων σε παραδοσιακούς οικισμούς)
- Υποστήριξη πιλοτικών μονάδων και της εμπορικής εκμετάλλευσης καινοτόμων εφαρμογών
- Ενεργή προστασία τεχνολογικών καινοτομιών που διαθέτουν διπλώματα ευρεσιτεχνίας
- Περαιτέρω ενίσχυση των τεχνολογικών πλατφορμών οριζόντιας και κάθετης συνεργασίας για καινοτομία
- Ειδικό κονδύλι για τη Βιομηχανία 4.0 στο πρόγραμμα χρηματοδότησης έρευνας της ΕΕ “Horizon 2020”
- Γρηγορότερη προσαρμογή των θεσμοθετημένων βέλτιστων διαθέσιμων πρακτικών (BREFs) σε καινοτόμες λύσεις